

18.3.2019

Sosiaali- ja terveysministeriölle**Lausunto asiassa STM/473/2019 - Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistaminen**

Kiitämme saamastamme mahdollisuudesta päästä lausumaan näkemyksemme rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistamistarpeesta.

Näkemyksemme mukaan työturvallisuuslainsäädännössä ei ole tällä hetkellä suurempaa tarvetta isommille uudistuksille. Yleisesti ottaen rakennustyön turvallisuutta koskevat säädökset ovat keskeisiltä osin toimivat ja viranomaisten linjaukset muun muassa VNa 205/2009 osalta on saatu vietyä jäsenyrityksissämme hyvin käytäntöön.

Tiettyjä yksittäisiä täsmennyksiä, kuten esimerkiksi henkilönsuojainten osalta, olisi kuitenkin syytä tehdä, mikäli päätös säädöstekstien muuttamisesta tehdään. Samoin sääsuojausten osalta kirjauksia tulee harkita, mikäli asetusta rakennustyön turvallisuudesta jollain tavalla päätetään avata. Rakennusteollisuus RT ry:n näkemys kuitenkin on, ettei asetuksen kokonaisuudistukselle ole tarvetta.

Työturvallisuutta koskevan lainsäädännön haasteena on, ettei rakennustyön määritelmää ole kirjattu tarkentavasti mihinkään säädökseen. Näemme, että rakennustyön määrittely säädösteksteissä toisi selkeyttä - viranomaisten välillä sekä yrityskentässä - osittain kirjavaan tulkintaan siitä, mitä katsotaan rakentamiseksi. Nykytilanne on johtanut epäselvyyteen tiettyjen työturvallisuutta koskevien säännösten soveltamisvelvollisuudesta.

Työturvallisuusrikoksiin liittyvien käytäntöjen osalta olemme kiinnittäneet huomiota siihen, että Aluehallintoviraston rooli mahdollisten työturvallisuusrikosten tutkinta- ja mahdollisessa tuomioistuininprosessissa on muuttunut viime vuosien aikana, vaikkei tälle ole lainsäädännöllistä perustaa. Tämä ilmenee erityisesti yrityksille esitetyissä yhteisöosakkovaatimuksissa ja niiden tuomioistuinkäsittelyissä. Aluehallintoviraston virkamiesten asema esimerkiksi oikeudenkäynneissä tai virkamiesten tekemät lausunnot työturvallisuustutkintatilanteissa lähtevät usein siitä, että tapaturman sattuessa lausunnoissa esitetään yhteisöosakon vaatimusta jo tutkintaraporteissa, vaikkei tällainen kuulu Aluehallintoviraston virkamiesten toimivaltaan.

Yhteisöosakko voidaan määrätä tilanteissa, joissa yrityksessä työturvallisuusasioita on laiminlyöty ja tämä johtuu organisatorisista puutteista / laiminlyönneistä, kuten siitä, että työnjohdolle ei ole ollut tosiasiallisesti mahdollisuuksia järjestää työturvallisuusasioita säännösten edellyttämällä tavalla. Tai laiminlyönnit johtuvat siitä, ettei turvallisuuspuutteisiin ole puututtu yrityksen johdon tieteen. Nykytilanteessa automaattinen yhteisöosakkovaatimus oikeushenkilön menettelystä riippumatta on enemmän sääntö kuin poikkeus.

Näin ollen näkemyksemme on, että säädöksiä yhteisöosakon määräämisperusteiden osalta tulee tämentää.

Rakennusteollisuus RT ry

Ville Wartiovaara, vastaava lakimies